

Stappenplan: omgaan met online incidenten

Handelingskader voor online incidenten tussen leerlingen

Handelingskader voor online incidenten tussen leerlingen

Het 'Stappenplan: omgaan met online incidenten' is een overzichtelijk handelingskader voor scholen. Het plan laat stap voor stap zien hoe een school kan omgaan met een online incident tussen leerlingen – en hier lering uit kan trekken voor preventief beleid.

Aandacht hiervoor is nodig door de grote rol van de sociale media in onze samenleving, waardoor incidenten hiermee ook de veiligheid en het welzijn van een schoolgemeenschap kunnen raken.

Voor wie is dit stappenplan?

Het 'Stappenplan: omgaan met online incidenten' is ontwikkeld voor iedereen met gezag of beslissingsbevoegdheid binnen een school in het po, vo, go en mbo. Dit varieert van de directeur van een basisschool, de zorgcoördinator in het voortgezet onderwijs tot de beleidsmedewerker in het mbo. Of je nu te maken krijgt met een concreet incident of je het schoolbeleid rondom sociale media wilt verbeteren, dit stappenplan helpt je om vanuit een stevig handelingskader actie te ondernemen.

Twee manieren om dit stappenplan te gebruiken

1. **Bij acute online incidenten:** pak situaties waarbij sociale media een rol spelen onmiddellijk aan, en herstel zo snel mogelijk de norm en veiligheid op school.
2. **Als richtlijn voor preventief beleid:** gebruik de richtlijnen om het bestaande beleid of een plan van aanpak te versterken en voorbereid te zijn op mogelijke online incidenten in de toekomst.

Hoe pas je het stappenplan toe?

Bij elk online incident is het cruciaal dat je als eerste verantwoordelijke bepaalt wie je bij welke stap betreft. Het stappenplan biedt hiervoor stapsgewijze handvatten die zowel bij complexe als minder complexe situaties houvast bieden. Zo pak je het incident zo goed mogelijk aan én leidt het tot positieve aanpassingen in beleid en preventie.

Bij welke online incidenten zet je dit stappenplan in?

Incidenten waarbij sociale media betrokken zijn, kunnen grote gevolgen hebben voor de veiligheid en het welzijn binnen de school. Dit stappenplan is bedoeld voor situaties waarin:

1. Leerlingen de grenzen van toelaatbaar online gedrag overschrijden én
2. het incident de veiligheid(sbeleving) van leerlingen op school in gevaar brengt.

Voorbeelden van dergelijke online incidenten:

- leerlingen delen ongevraagd een naaktfoto of ander gevoelig beeldmateriaal van een andere leerling;
- er gaat een bangalijsst rond;
- leerlingen zijn publiekelijk vernederd of uitgesloten in groepschats of op sociale media;
- leerlingen verspreiden online bedreigingen of haatdragende berichten;
- leerlingen gebruiken nepaccounts om anderen te pesten, uit te lokken of te manipuleren;
- challenges of trends op sociale media stimuleren gevaarlijk gedrag.

Let op: sociale media ontwikkelen zich continu, waardoor nieuwe vormen van online grensoverschrijdend gedrag kunnen ontstaan. Een 'lijst' met mogelijke incidenten is daardoor nooit volledig.

Online incidenten tussen leerlingen

Het stappenplan richt zich specifiek op online incidenten tussen leerlingen (en hiermee bedoelen we ook mbo-studenten). Situaties waarbij ouders of leraren direct betrokkenen zijn, vallen buiten dit stappenplan. De nadruk ligt op het vaststellen van online normen en op het herstellen van de veiligheid op school, ook als de aanstichter niet te identificeren is.

Als sociale media een rol spelen in een incident, worden de rolverdelingen vaak diffuus: een slachtoffer verandert snel in een aanstichter en andersom. Daarnaast kunnen omstanders mee gaan doen aan het grensoverschrijdende gedrag door te delen of liken. Daarom betrekken we in dit stappenplan alle 'betrokken leerlingen' en benadrukken we het belang van een verantwoordelijkheid van en voor alle betrokkenen.

Aanstichters – Dit zijn de leerlingen die het online grensoverschrijdende gedrag initiëren. Soms is dit een leerling van de school, maar het kan ook iemand van buiten zijn.

Slachtoffers – Zij ondervinden direct schade door het incident. Denk aan een leerling van wie een naaktfoto is verspreid of die wordt uitgesloten van een groepschat.

Omstanders – Omstanders spelen bij online incidenten een grote rol: ze dragen bij door een bericht te delen, te liken of aan te moedigen, maar ook door passief te blijven terwijl ze weten wat er speelt.

Betrokken leerlingen – Dit zijn alle leerlingen die betrokken zijn bij het incident: aanstichters, slachtoffers én omstanders.

Incident

☐ Vang de eventuele melder op

Hoogstwaarschijnlijk komen de eerste signalen van online onveiligheid binnen via een oplettende ouder, een betrokken leraar/mentor of leerlingen die zelf direct of indirect betrokken zijn bij het incident. Het kan best een grote stap zijn om het incident te melden. Bedank de melder, geef aan dat je de melding serieus neemt en dat je ermee aan de slag gaat.

Tip: houd de melder ook op de hoogte van de stappen die volgen.

☐ Vang de betrokken leerlingen op

1. Bekommer je om de betrokken leerlingen. Stel een slachtoffer van ongewenst online gedrag gerust, bied een luisterend oor en vraag hoe je kunt helpen. Ga na wie dit het beste kan doen. Voor de leerling is het belangrijk dat dit een vertrouwd persoon is binnen de school.
2. Houd rekening met schuldgevoelens, schaamte en angst en verwacht niet dat een leerling alles (gelijk) vertelt. Sommige incidenten kunnen extra kwetsbaar zijn, bijvoorbeeld als er sprake is van [shame-sexting](#). Ook is het mogelijk dat leerlingen zowel als slachtoffer én als aanstichter betrokken zijn.
3. Wil een leerling (nog) niet met jou in gesprek gaan? Je kunt vragen of er iemand in de school is met wie de leerling hier wel over wil praten.
4. Wijs leerlingen op het bestaan van instanties die hen kunnen ondersteunen bij online incidenten. Er is veel informatie beschikbaar over ongewenst en strafbaar online gedrag en wat je ertegen kunt doen.

Belangrijke externe organisaties bij online grensoverschrijdend gedrag:

De Kindertelefoon: voor kinderen tussen 8 en 18 jaar.

In je bol: voor jongeren tussen 16 en 27 jaar.

Offlimits: voor jongeren tot 26 jaar.

Meldknop.nl: hier vind je informatie en hulp bij problemen op het internet.

Zie ⇒ [Overzicht organisaties voor ondersteuning](#)

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

☐ Regel zorg voor de betrokken leerlingen

1. Regel – indien nodig – zorg voor de betrokken leerlingen. Maak hierbij gebruik van de zorgstructuren binnen de school.

☐ Stel een actieteam samen

Afhankelijk van de ernst en omvang van het incident, kun je ervoor kiezen om een actieteam samen te stellen. Dit team bestaat uit sleutelpersonen, waarvan de samenstelling per situatie kan variëren. Korte communicatielijnen binnen het team zijn essentieel voor snelle besluitvorming. Dit is van cruciaal belang bij incidenten die snel kunnen escaleren. Een school kan snel handelen en verdere escalatie voorkomen als er effectief wordt samengewerkt.

Het team bestaat in ieder geval uit:

- Een vertegenwoordiger van de directie
- Iemand die over leerlingenzorg gaat

Vul het team eventueel aan met:

- Iemand die verantwoordelijk is voor de mediawoordvoering. De media pikken vaak snel incidenten op waarbij sociale media een rol spelen, waardoor ook een klein incident razendsnel veel aandacht kan krijgen. Daarom is het van belang dat het actieteam nadenkt over **wie de media te woord staat**.
- De leraar of mentor. Deze persoon is de expert op het gebied van de betrokken leerlingen. Tegelijkertijd is het belangrijk om na te gaan of je deze persoon kunt belasten met deze taak, omdat die mogelijk te dicht bij de leerlingen staat.

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

□ **Beschrijf met het actieteam de situatie en de vervolgstappen**

Dit is het moment waarop je als actieteam alles in kaart brengt en zorgt dat je helder kan communiceren naar alle betrokkenen en iedereen binnen en buiten de school.

Stel je daarbij de volgende vragen:

1. Welke betrokkenen kennen we? Wat is de omvang van het incident?
2. Is er schoolbeleid voor dit soort incidenten? Zo ja, hoe is dat beleid?
3. Heeft de school al eens eerder zo iets meegemaakt, en hoe heeft men toen gehandeld? Helpt die ervaring bij deze situatie?
4. Wat heeft de school al gedaan om het incident aan te pakken?
5. Wat kan de school doen om het incident aan te pakken?

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

☐ **Acties bij mogelijk strafbare feiten**

Overleg met de contactpersoon van de politie van je school; ook als je niet zeker weet of het gedrag strafbaar is of als de daders onbekend zijn. De politie bekijkt met jou de verdere mogelijkheden, waaronder het doen van aangifte.

Informeer de betrokken leerling(en) - en bij minderjarige leerlingen ook hun ouders/verzorgers - dat de politie wordt ingeschakeld.

Zorg dat het slachtoffer bewijsmateriaal (zoals screenshots) bewaart. Als school is het niet de bedoeling om zelf beelden van leerlingen op te slaan, zeker niet bij bijvoorbeeld naaktfoto's. Wanneer leerlingen minderjarig zijn en dus niet vervolgd kunnen worden, kan de politie ze wel aanhouden en verhoren. Ook kan er een zorgmelding worden gedaan bij een ernstig incident.

Aangifte doen? Informeer het slachtoffer - en bij minderjarige leerlingen ook hun ouders/verzorgers - over de mogelijkheid om zelf aangifte te doen indien het een strafbaar feit betreft. Voor meer informatie: [Aangifte doen in het onderwijs](#).

☐ **Ga in gesprek en begrens het gedrag**

Maak betrokken leerlingen duidelijk dat het vertoonde online gedrag onacceptabel is. Geef hen inzicht in de gevolgen voor het slachtoffer, henzelf en de groep.

Juist bij online incidenten is er moeilijker een duidelijke aanstichter aan te wijzen. Is de aanstichter wel bekend? Dan kun je ervoor kiezen om het schooleigen sanctiebeleid te volgen om het ge

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

□ Informeer de ouders van betrokken leerlingen

Informatieplicht: Elke school is wettelijk verplicht de ouders, verzorgers of voogden van een minderjarige leerling te informeren over de vorderingen van de leerling en andere feiten en omstandigheden die het kind van dit persoon betreffen. Als een leerling 18 jaar of ouder is, dus meerderjarig, en handelingsbekwaam, geldt de informatieplicht van de school jegens de leerling zelf.

Gedeelde verantwoordelijkheid: Incidenten rondom sociale media raken zowel de thuis situatie als de school. Daarom is er een gedeelde verantwoordelijkheid, waarbij de school zorg draagt voor de veiligheid op school en de ouders voor de online veiligheid. Deze twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Door ouders tijdig en zorgvuldig te informeren, voorkom je onduidelijkheid en geef je hen de kans om een actieve rol te spelen in het waarborgen van de online veiligheid.

Samen met de leerling: Het is van groot belang om dit proces zorgvuldig en in samenspraak met de leerling te doen, zodat de pedagogische relatie niet wordt geschaad. Leg duidelijk uit waarom je ouders informeert, wat het doel hiervan is, en welke stappen je gezamenlijk kunt zetten.

Vorkom misverstanden: Door ouders goed te betrekken, voorkom je ook dat zij zelf via sociale media of andere kanalen hun ongenoegen uiten. Zulke uitingen, zoals het publiekelijk te schande maken van aanstichters of het plaatsen van berichten die de school in een negatief daglicht zetten, kunnen de situatie verder laten escaleren. Heldere communicatie met ouders helpt niet alleen bij het gezamenlijk waarborgen van de veiligheid, maar voorkomt ook onnodige spanningen en publieke misverstanden.

LET OP: *In sommige gevallen is het een bewuste afweging om ouders niet onmiddellijk te informeren over een incident, vooral wanneer dit de veiligheid van het kind in gevaar brengt. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de leerling zich bedreigd voelt door een ouder, of wanneer de situatie van het kind zodanig is dat het de vertrouwelijkheid of bescherming van het kind schaadt. Het waarborgen van de veiligheid en het welzijn van het kind staan altijd voorop. De ouders informeren kan in sommige gevallen pas later of op een andere manier plaatsvinden, wanneer de situatie dat toelaat.*

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

☐ Informeer het onderwijsteam

Het actieteam bepaalt wie welke informatie krijgt. Heeft een incident impact op meerdere klassen of op het hele team? Dan is het belangrijk dat iedereen dezelfde informatie krijgt om speculaties te voorkomen en de rust zo veel mogelijk te bewaren. Tegelijkertijd kan het bij gevoelige incidenten nodig zijn om informatie te beperken tot alleen de direct betrokkenen. Bijvoorbeeld: het actieteam informeert de leraren van de direct betrokken klassen en bepaalt welke algemene boodschap nodig is voor de rest van het team.

Zorg voor duidelijke richtlijnen, zodat iedereen weet wat er verwacht wordt. Spreek bijvoorbeeld af dat medewerkers hun vragen of zorgen rechtstreeks bij het actieteam neerleggen. Dit voorkomt dat onrust zich verplaatst naar informele gesprekken. Spreek ook af hoe medewerkers kunnen reageren op vragen of reacties van leerlingen.

☐ Wijs het slachtoffer op extra hulp

Wijs het slachtoffer op instanties die onder meer hulp bieden bij verwijderen van belastend (beeld)materiaal zoals naaktbeelden, beelden van vechtpartijen of vernedervideo's. Naast de politie kunnen organisaties als [Offimits.nl](https://offimits.nl) het slachtoffer daarin adviseren.

☐ Wijs alle betrokkenen op hulp

Bij sociale media-incidenten zijn niet alleen de direct betrokken leerlingen geraakt, maar mogelijk ook vrienden, ouders, of leraren. Neem de tijd om te signaleren wie ondersteuning, zoals een luisterend oor of hulp bij het verwerken van emoties, nodig heeft.

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

☐ Ga in gesprek met alle leerlingen

Het is voor iedereen belangrijk dat de norm opnieuw wordt gesteld. Dat doe je door het signaal af te geven dat de normen van toelaatbaar gedrag zijn overschreden.

- Herinner de leerlingen aan de afspraken die aan begin van het schooljaar zijn gemaakt over online gedrag. Stel deze bij, waar nodig.
- Benadruk dat schadelijk materiaal verspreiden, delen of reposten een negatieve situatie verergert en de impact op het slachtoffer vergroot. Laat leerlingen weten dat zij medeverantwoordelijk zijn als zij hieraan meedoen! De boodschap moet zijn: het verspreiden stopt bij jou.
- Benadruk de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een veilig klimaat op school. Laat de leerlingen nadenken over hoe zij zelf kunnen bijdragen aan een veilige omgeving. Gebruik het incident als leerervaring om de bewustwording over digitaal respect te vergroten.

NB: Soms zijn niet alle leerlingen op de hoogte van het incident, en is dat ook niet nodig. Ook dan kan er gewerkt worden aan deze normen, maar dan zonder te refereren aan het incident.

☐ Betrek eventueel alle ouders

Maak als actieteam de afweging of ook de ouders van niet-direct betrokken leerlingen op de hoogte gesteld moeten worden. Bij een online incident kán dat verstandig zijn om te zorgen dat het verhaal geen eigen leven gaat leiden.

Houd bij deze afweging rekening met de gevolgen voor en de privacy van de betrokken leerlingen. Uiteraard informeer je niet-betrokkenen altijd zonder de namen van betrokkenen te noemen of specifieke details van het incident.

Bij communicatie over het incident naar alle ouders:

- **Benoem in algemene bewoordingen wat er speelt:** dat de school het gedrag afkeurt; welke acties de school nu zal nemen; wat je hierin van ouders vraagt; bij wie leerlingen en ouders terecht kunnen met (zorg)vragen.

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

- **Informeer ouders over de mogelijke gevolgen van online grensoverschrijdend gedrag.** Naast de emotionele gevolgen voor het slachtoffer heeft dit gedrag impact op de veiligheid van alle leerlingen in de klas en misschien wel van de hele schoolgemeenschap.
- **Geef ouders handvatten om met hun kinderen te praten over online gedrag en sociale media.** Afhankelijk van de situatie zijn er verschillende organisaties die hulp bieden aan ouders over hoe zij het gesprek kunnen voeren met hun kind.
  - o Offlimits.nl is de expertorganisatie op het gebied van online grensoverschrijdend gedrag. Hun website biedt actuele informatie en tips voor ouders en verzorgers over hoe ze met hun kind kunnen praten over online grensoverschrijdend gedrag.
  - o Het [Nederlands Jeugdinstituut](http://NederlandsJeugdinstituut) biedt veel informatie over mediaopvoeding.

Zie ⇒ [Overzicht organisaties voor ondersteuning](#)

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

□ **Bepaal wie het herstelproces coördineert**

In de fase van herstel & nazorg staat centraal wat betrokkenen nodig hebben om hun gevoel van veiligheid en vertrouwen terug te krijgen.

Stel ten eerste vast wie binnen de school verantwoordelijk is voor de coördinatie van het herstelproces. Dit kan iemand zijn uit het actieteam, een zorgcoördinator of een schoolpsycholoog.

NB: Nazorg is een onderdeel van het herstelproces.

□ **Organiseer het herstel van leerlingen**

Houd rekening met de herstelperiode van de betrokken leerlingen. Ga in gesprek met deze leerlingen over wat zij nodig hebben om hun gevoel van veiligheid en vertrouwen terug te krijgen. Dit kan voor elke leerling anders zijn. Onderdeel van een herstelperiode kan zijn dat er gesprekken plaatsvinden met leerlingen, ouders en eventueel externe professionals.

'Herstelrecht' is een goede methode om de verstoorde relatie tussen aanstichters en slachtoffers te herstellen. Het uitgangspunt van de methode is dat degenen die met hun gedrag anderen hebben beschadigd, de verantwoordelijkheid krijgen om de aangerichte schade te herstellen. Lees meer over [herstelrecht](#) in het onderwijs.

Zorg ervoor dat alle partijen op een goede manier kunnen terugkeren naar school en dat er geen verdere escalatie plaatsvindt.

□ **Organiseer het herstel van de medewerkers**

Maak ruimte voor gesprekken met medewerkers. Online incidenten kunnen ook hen raken, onder meer afhankelijk van de ernst van het incident. Het is belangrijk om ook met medewerkers in gesprek te gaan over wat zij nodig hebben.

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

Plan follow-up gesprekken

Zo controleer je of betrokkenen zich weer veilig voelen en evalueer je de effectiviteit van de getroffen maatregelen. Blijf - indien nodig - zorg bieden aan de betrokkenen. Zorg dat ze weten bij wie ze intern en extern terecht kunnen als ze opnieuw te maken krijgen met ongewenst online gedrag.

Extern: zie het lijstje met belangrijke organisaties bij stap 1 - Regel zorg voor de betrokken leerlingen.

Overweeg hulp door externen

Is er sprake van herhaaldelijk online grensoverschrijdend gedrag? Schakel dan bijvoorbeeld een jongerenwerker in of organiseer een Halt-spreekuur.

Werk aan preventie

Herstel en nazorg betekent ook werken aan preventie: zie stap 7.

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

☐ Evalueer het incident en de aanpak

Neem de tijd voor een evaluatie zodra de situatie weer onder controle is. De evaluatie dient als leermoment voor zowel het omgaan met incidenten als voor het preventief beleid. Betrek bij de evaluatie niet alleen medewerkers, maar ook betrokken leerlingen, betrokken ouders en - indien van toepassing - betrokken externe partijen.

Evaluatie van het incident en van de aanpak:

- Wat was de aanleiding of de bron van het incident?
- Hoe en waarom is het geëscaleerd?
- Hoe voorkomen we een dergelijk incident?
- Zijn er signalen gemist? Zo ja, hoe herkennen we die eerder?
- Hoe hebben we als school of team gehandeld tijdens het incident?
- Welke lessen trekken we hieruit voor toekomstige incidenten?

☐ Evalueer het beleid

- Is het huidige beleid toereikend om dit soort incidenten te voorkomen en effectief aan te pakken?
- Hoe vertalen we de geleerde lessen naar verbeteringen in ons beleid?
- Zijn er duidelijke richtlijnen of protocollen nodig die nu nog ontbreken?
- Is er behoefte aan extra scholing of instrumenten voor medewerkers?

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

Werk aan preventie, samen en overal in de school

Door niet alleen te reageren op incidenten maar juist preventief te werk te gaan, werk je aan een cultuur waarin online respectvol en verantwoordelijk gedrag de norm wordt.

- Dit vraagt om een gezamenlijke **inspanning** van leerlingen, ouders, school en externe partners.
- Het vereist een **nauwe samenwerking** met ouders, politie en andere veiligheidspartners.
- De implementatie van dit preventieve denken hoort zowel thuis **in de klas, op schoolniveau als in het beleid**.

Alleen op deze manier werk je aan een veilige en verantwoorde digitale omgeving.

Begeleid normen actief

Normen stellen is niet genoeg; begeleid ze ook actief. Dit doe je door middel van mediawijsheid en digitale ethiek. Leerlingen leren bewust omgaan met online communicatie en de impact van hun acties op anderen. Het bevorderen van positief online gedrag speelt hierbij een centrale rol.

Geef leerlingen verantwoordelijkheid

Geef leerlingen de verantwoordelijkheid om de afgesproken normen gezamenlijk uit te dragen en te bewaken. Bespreek hoe zij elkaar kunnen helpen om zich aan de afspraken te houden en hoe ze elkaar aanspreken op gedrag dat de normen overschrijdt. Door regelmatig met elkaar te evalueren hoe het gaat met de afspraken, kun je op tijd bijsturen en afspraken bijstellen.

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

Begrens waar nodig

Het is belangrijk om consequent op te treden wanneer de afgesproken normen worden overschreden en de veiligheid binnen de school of de klas door online gedrag in het geding komt. Dit houdt in dat grensoverschrijdend online gedrag wordt begrensd en aangepakt, zodat de veiligheid van leerlingen gewaarborgd blijft. Zorg ervoor dat deze maatregelen helder en transparant zijn, zodat leerlingen weten wat de gevolgen zijn van hun acties.

Betrek ouders actief

Ouders hebben een cruciale taak in het begeleiden van hun kind bij de omgang met sociale media. Betrek ouders daarom actief.

Organiseer bijvoorbeeld ouderavonden of workshops over thema's zoals:

- Hoe begeleid je als ouder/verzorger je kind in het verantwoord gebruik van internet en sociale media?
- Welke positieve en negatieve kanten kunnen sociale media hebben op kinderen en tieners?

Organiseer professionalisering

Zorg ervoor dat medewerkers goed zijn toegerust om preventief te werken aan online veiligheid en om online incidenten tijdig te herkennen en aan te pakken. Bied regelmatig trainingen en bijscholingen aan over dit onderwerp.

Informeer leerlingen waar ze terecht kunnen

Zorg dat leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen als het online misgaat: zowel binnen als buiten de school.

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

Overzicht organisaties voor ondersteuning

Belangrijke organisaties bij online grensoverschrijdend gedrag:

Adviespunt School & Veiligheid

Voor onderwijsprofessionals

www.schoolveiligheid.nl/adviespunt

Bereikbaar via: 030 285 66 16

Openingstijden: 09:00–16:00 uur op schooldagen.

De Kindertelefoon

Voor kinderen tussen 8 en 18 jaar.

www.kindertelefoon.nl

Bereikbaar via: 0800–0432 en de [chat](#)

Openingstijden: Elke dag van 11.00 uur tot 21.00 uur.

In je bol

Voor jongeren tussen 16 en 27 jaar.

injebol.nl

Bereikbaar via: 0800–0450 en de [chat](#)

Openingstijden: Elke dag van 14.00 uur tot 22.00 uur.

Offlimits

Voor jongeren tot 26 jaar. Hulplijn voor als je te maken hebt gehad met online grensoverschrijdend gedrag.

offlimits.nl

Bereikbaar via: 020 - 261 52 75 of de [chat](#)

Openingstijden: maandag & donderdag tussen 7.00 en 23.00 uur;
vrijdag tussen 9.00 en 17.00 uur;
zaterdag en zondag van 10.00 tot 18.00 uur.

Meldknop.nl

Voor als er online iets vervelend is gebeurd.

www.meldknop.nl

Bereikbaar via de website: telefoon, mail of chat

Nederlands Jeugdinstituut (NJI)

Dit platform biedt veel informatie over mediaopvoeding.

www.nji.nl

Overzicht
Stappenplan

stap 1

stap 2

stap 3

stap 4

stap 5

stap 6

stap 7

Overzicht
organisaties voor
ondersteuning

colofon

Deze publicatie is een uitgave van Stichting School & Veiligheid, uitgevoerd met ondersteuning van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Titel Stappenplan: omgaan met online incidenten

Vormgeving MOOZ grafisch ontwerp

© 2026, Stichting School & Veiligheid

Bekijk het
stappenplan
online

Een veilige school, daar zorgen we samen voor!

www.scholenveiligheid.nl

